

مركز الدراسات والبحوث
الاسلامية
بجامعة جدة

مَدِيْنَةُ

سطر سطر زندگی با آیہا

مسابقہ شماره ۲۷ / یکشنبه ۱۹ فروردین ۱۴۰۳

سطر بیست و هفتم

حقیقت زندگی دنیا و آخرت

جزء ۲۷

أَعْلَمُوا أَنَّمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا لَعِبٌّ وَلَهُمْ زِينَةٌ وَتَفَاخُرٌ بَيْنَكُمْ
وَتَكَاثُرٌ فِي الْأَمْوَالِ وَالْأَوْلَادِ...

حدید، آیه ۲۰

- در دنیا مشغول چه کاری هستی؟
- بازی، سرگرمی، زینت، فخر فروشی به دیگران یا زیاد کردن مال و فرزند؟

وَالَّذِينَ ءَامَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ أُولَٰئِكَ هُمُ الصَّٰدِقُونَ وَالشَّٰهَدَاءُ عِنْدَ رَبِّهِمْ لَهُمْ أَجْرُهُمْ وَنُورُهُمْ وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ﴿١٩﴾ اَعْلَمُوا أَنَّمَا الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا لَعِبٌ وَلَهُمْ زِينَةٌ وَتَفَاخُرٌ بَيْنَكُمْ وَتَكَاثُرٌ فِي الْأَمْوَالِ وَالْأَوْلَادِ كَمَثَلِ غَيْثٍ آعَجَبَ الْكُفَّارَ رَبَّانِيَّهُ ثُمَّ يَهِيْجُ فَتَرَاهُ مُمْصِرًا ثُمَّ يَكُوْنُ حُطًا مَّا وَفِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ شَدِيْدٌ وَمَغْفِرَةٌ مِّنَ اللّٰهِ وَرِضْوَانٌ وَمَا الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَمْتَاعٌ الْغُرُوْرُ ﴿٢٠﴾ سَابِقُوا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا كَعَرْضِ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ أُعِدَّتْ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ ذَٰلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيْمِ ﴿٢١﴾ مَا أَصَابَ مَن مُّصِيبَةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي أَنْفُسِكُمْ إِلَّا فِي كِتَابٍ مِّن قَبْلِ أَنْ نَبْرَاهَا إِنَّ ذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيْرٌ ﴿٢٢﴾ لِكَيْلَا تَأْسَوْا عَلَىٰ مَا فَاتَكُمْ وَلَا تَفْرَحُوا بِمَا آتَاكُمْ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُوْرٍ ﴿٢٣﴾ الَّذِينَ يَبْخَلُوْنَ وَيَأْمُرُوْنَ النَّاسَ بِالْبُخْلِ وَمَن يَتَوَلَّ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيْدُ ﴿٢٤﴾

مغفرتكم

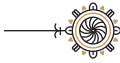

قرآنت تحقیق

[انفاق کنید و دنیایتان را در راه آخرتتان خرج کنید؛] **﴿اعْلَمُوا أَنَّمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا﴾** بدانید که زندگی دنیا بدون آخرت [با همه رقابت‌ها و حرص‌هایش،] **﴿لَعِبٌ﴾** فقط چیزی شبیه بازی بچه‌هاست [و معلوم نیست به چه دردی می‌خورد!] **﴿وَلَهْوٌ﴾** و کار بیهوده‌ایست **﴿وَزِينَةٌ﴾** و فقط به درد زینت و زیباکردن می‌خورد؛ [ولی واقعاً نیازی را برطرف نمی‌کند.] **﴿وَتَفَاخُرٌ بَيْنَكُمْ﴾** و فقط مسابقه فخر بین خودتان است؛ [ولی درحقیقت هیچ سودی ندارد.] **﴿وَتَكَاتُرٌ فِي الْأَمْوَالِ وَالْأَوْلَادِ﴾** و مسابقه‌ای بی‌هدف در افزایش اموال و اولاد است. [انسان تا کودک است، بازی می‌کند، نوجوانی را بی‌هدف می‌گذارند، در جوانی، به فکر زینت و زیبایی گذران دنیا است و در میان‌سالی و پیری هم، به فخرفروشی و مسابقه جمع‌کردن مال و اولاد مشغول می‌شود!]

دنیا بازی است، مواظب باشیم بازی نخوریم. عین بازی ماروپله، هم مار دارد و هم پله. ممکن است خیلی بالا رفت اما یک باره نیش خورد و فرو افتاد. پس اگر بالاییم، مغرور نباشیم و اگر هم پایین، مایوس نباشیم. ای بسا نردبانی پیش رویمان سبز شود، مثل استاد یا رفیق یا کتاب خوب.

نومید هم مباش که رندان جرعه نوش

ناگه به یک خروش به منزل رسیده‌اند

قرآن روی بازی بودن دنیا تکیه دارد ﴿اعْلَمُوا أَنَّمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا لَعِبٌ﴾ البته دنیا دام‌های دیگری هم دارد ﴿وَلَهُوَ﴾ یعنی سرگرمی، سرگرمی‌های روزمره، و از تله‌های دیگر آن ﴿وَزِينَةٌ﴾ مدام برابر آینه به خود پرداختن، هر روز یک مد، یک مدل و یک تیپ! و از دیگر تله‌ها ﴿وَتَفَاخُرٌ بَيْنَكُمْ﴾ فخرفروشی‌ها، ﴿وَتَكَاتُرٌ فِي الْأَمْوَالِ﴾ فزون‌طلبی‌ها، حرص‌های بی‌حد و اندازه برای انباشتن ثروت؛ ﴿وَالْأَوْلَادِ﴾ بیشترخواهی نوه‌ها و نتیجه‌ها.

تمام دنیا در نگاه قرآن در همین پنج کلمه خلاصه می‌شود و هرکدام دامی و هربار گرفتار یکی!

صد هزاران دام‌ودانه‌است‌ای خدا ما چو مرغان حریص بینوا
دم به دم ما بسته دام نویم هر یکی گر باز و سیمرغی شویم

یکی از نقاط اصلی و اساسی در جهان بینی اسلامی، مسئلهٔ تداوم حیات بعد از مرگ است؛ یعنی زندگی با مردن تمام نمی‌شود. در اسلام و البته در همهٔ ادیان الهی این معنا هم جزء اصول جهان بینی است و تأثیر دارد. همان‌طور که گفتم، تمام این اصول جهان بینی، در تنظیم روابط زندگی و در تنظیم پایه‌های حکومت اسلامی و ادارهٔ جامعه و ادارهٔ عالم مؤثر است. بعد از مرگ، ما وارد مرحلهٔ جدیدی می‌شویم. این‌طور نیست که انسان نابود شود؛ از جوی جستن و رفتن به یک مرحلهٔ دیگر است و بعد در آن مرحله، مسئلهٔ حساب و کتاب و قیامت و این چیزهاست.^۱

مرحلهٔ بعدی زندگی ما از مرحلهٔ فعلی زندگی مان کامل‌تر است. امروز ما اسیر و محدود به چهار دیوار جسم هستیم. گرچه عقلمان پرواز می‌کند و بینش ما همه‌جا را سیر می‌کند و ارادهٔ ما بر بسیاری از چیزها فائق می‌آید، اما محدودیت‌های جسمی برایمان هست؛ لکن در آن نشئه، این محدودیت جسمی وجود ندارد و انسان به معنای بسیار وسیع‌تری بی‌نهایت می‌شود؛ اگرچه در دنیا هم یک بی‌نهایت‌های مجازی در وجود بشر هست، چون بی‌نهایت به معنای حقیقی فقط خدای متعال است، یعنی انسان در نشئهٔ بعد از مرگ و عمدتاً در قیامت و بهشت و دوزخ، یک سعهٔ وجودی پیدا

می‌کند. این چیزی است که ادیان نسبت به او اتفاق نظر دارند، و در آن نشئه دو قسم زندگی هست: یکی زندگی خوش و راحت و از همه جهت کامل و دیگری زندگی تلخ و سخت و در حد اعلا‌ی شکنجه و سختی است. آن اوّلی اسمش بهشت است و آن دومی اسمش جهنم است.^۱

با صدای استاد سید علی خامنه‌ای بشنوید.